

מסורת הש"ס

א) לפי גי' רש"י לדרך למחוק מילות אלו ופ"ל לקמן מנין לרבות י"א ת"ל על נדמה ולקמן ח"ל על אמר קרא בלא עת נדמה סמוך לנדמה כי וע' רש"י, ט) הוריות ד., א) [נלקוט איתא ר' ישעיה], ד) [מגילה כח:], ט) ועד וי"ד רש"ש, א) [נע"ע חוס' מנחות ט: ד"ה אמר וטוס' זכחם פג. ד"ה ח"ל וטוס' פסחים מג: ד"ה מלן וטוס' מנחות יא: ד"ה קומץ], ו) [פי' הגון ע"ז תמלא בספר החיים שמעך אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכיות ח"א פ"ג, ט) ובסימא דסוף משנת הרמ"א ו"ל וכן בסוף יש"ש ב"ק מבזבז רמזים על הכרת שמות הללו:],

תורה אור השלם

- ואשח ב' יו"ב וזב קדמא ימים רבים בלא עת נדמה או כי תזוב על נדמה כל ימי זוב טמאתה כימי נדמה תהיה טמאה דזא:
- כל המשכב אשר תשכב עליו כל ימי זובה במשכב נדמה ויהיה לה וכל הבלי אשר תשכ עליו טמא ויהיה בטמאת נדמה: ויקרא טו כו
- עמד ומדד קרץ וזאה ויתר גוים ויתפצצו הריר עד שחז גבעת עולם הליכות עולם לו:

חבקוק ג ו

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה ורחוי לזיבה להצטרף עם ב"ג אם לא ראתה וכו' ו' נקיים עד עשירי שהיו נמני: (א) ד"ה ח"ל כל המשכב אשר תשכב: (א) תוב' ד"ה ח"ל כל ימי זובה כמשכב נדמה ממה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גס' ומנין שהוא עושה משכב ומושב. מלת שהוא נמחק. וז"ש שהוא כז"ל וז"ה כח"כ: ב] שם יסול תספור שבעה לנשים. ג"כ עיי' ח"כ וקרנן להקין דף קע ע"א וע"ב: ג] רש"י ד"ה ורחוי לזיבה וכו' דהיינו בג"ד כמן הסיד ואח"כ מהיד אף אלו וכו' משני ו' נקיים עד העשירי שהיו וכו' פ"ל:

מוסף רש"י
אחד לאחד. היינו יום כנגד יום (הוריות ד.) קלמ' מיום הממרת (מגילה ב.). הדרן עלך מסכת נדה

בלא עם נדסה. אינו אומר לך אלא ברואה שלשה אחר ימי נדמה סמוך לנדמה שראתה יום ראשון אחר ו' ימי נדמה וראתה שמיני ותשיעי ועשירי: או **כי סוּבַּ**. לרבות רואה ט' וי' ואחד עשר: **מנין לרבות שנים שלשה כו'**. שכולן יש להן דין אחד: **אמרם מה מנינו ברביעי**. לימים שאחר הנדה: **שהוא ראוי**. לספירת נקיים אם ראתה אצ"ג ופסקה: **וראוי לזיבה**. (א) ללרף עם בג"ד אם לא ראתה באל' דהא אחרצי מופלג יוס אחד מקרא דלו כי תזוב ג' דהיינו בג"ד אף אני מרבה כל אלו עד י' ויו"ד בכלל שהן ראויין לספירה אם ראתה שלשה ראשונים משני ו' נקיים עד ט' שיהו נמני נראין לזיבה באלוה מהם שתראה שלשה רלוּפין: **מנין לרבות י"א**. שיטטרף עם הראשונים לזיבה לג' רלוּפין ואע"ג שאינו ראוי לספירת נקיים של זיבת ג' ראשונים: **ס"ל בלא עם נדסה**. ואפילו מופלג לימים הרבה: **יכול**. כיון דכתיב בלא עת נדמה שאני מרבה אף י"ב שאם ראתה י' י"א י"ב תהא זזה גמורה ולא תהא תחלת נדה בראיית י"ב אלא כמטרף לזיבה: **יוס י"א שהוא ראוי לספירה זיבה או כי סוּבַּ**. דזיבה רביעי מתרבי מאלו כי תזוב ולאותה זיבה משני ימי ספירה עד י"א: **ואין לי**. שתקרא זזה לטומאה אלא רואה שלשה רלוּפין: **ס"ל ימי**.

כל ימי זזב טומאתה כימי נדמה תהיה: **טמאה מלמד משטמאה אם נועלה כנדה**. שמפורש זה אשר ישכב איש וגו': **היא שאינה מטמאה**. בשלש ראיות ציוס אחד טומאת זזב גמור לקרנן כאליו ראתה שלשה ימים אצל זז מַטמא צין בג' ראיות ציוס אחד צין בג' ימים רלוּפין צצ"ק צפ' כילד הרגל (דף כד.): **ואין לי**. עושה משכב ומושב צימים שאחר הנדה אלא הרואה שלשה ימים שני ימים מנין: **ס"ל כל המשכב אשר וי' ישכב** עליו כל ימי זזבה כמשכב נדמה: **יהיה לה**. הוסף לה הויה של שמור: **הוא שאינו סופר אחד לאחד**. זז צעל ראייה אחת כצעל קרי וטובל צו ציוס סופר שבעה לנשים: **אלמא קראי נינבו**. כל דין י"א שבין נדה לנדא מכאן למדנו שהן י"א יוס והרואה צה צה ג' הרי זו זזה והרואה באל' צב' סופרת יוס כנגד יוס ולסוף י"א מתחילין ימי נדה אם תראה

אחד משב ששה והוא שהרי לא רבינן לדין יוס זזבה אלא י"א ומכאן ואילך הרי היא צדין פרשה ראשונה דכתיב צה [ויקרא טו] שצעת ימים תהיה צנדמה: **לרצי עקיבא קראי**. דלא גמר הך הלכתא הלכה למשה מסיני דקאמר ר' אלעזר בן עזריה [לעיל עג:] וכי היכי דיליף חזי לוג שמן למודה מקראי הכי נמי יליף אחד עשר יוס שבין נדה לנדא מקראי: **ציממי**. ראתה ציוס תהיה זזה כדכתיב (שם) ימים רצים אצל ראתה בלילות לא תהא זזה: **סמוך לנדסה**. ליל שמיני שהרי ימי נדות כל שבעה עד הלילה כדכתיב שצעת ימים תהיה צנדמה: **הלכות**.

תינוקות פרק עשירי נדה

אין די אלא יום אחד מנין לרבות מופלג שנים ושלשה. אגב ריהטא נקט שנים דשנים היינו יוס שני לימי זיבה דהיינו מופלג יוס אחד שריבה ככר דהא מני ואזיל עד י' וי"א וא"כ שנים היינו שני: **הוא שמטמא בראיות כבימים אינו דין בו**. תימה דאיכא למפרך מה להיא שכן מטמאה באונס והכי אמרינן בריש פרק צנות כותים (לעיל ג:): דלא ילפינן מהדדי וכן לקמן דקאמר מה הוא שאינו סופר אחד לאחד כו' איכא למפרך מה להוא שכן מטמא בראיות כבימים מיהו צוה מזינן ספיר למילף דלגבי ספירה אחמיר רחמנא בלשה מבליש ולענין ספירה עמיד ספיר ק"ו הוול לוענין ספירה מזינו שהחמיר בלשה מבליש וז"ל שאינו קל וחומר גמור אלא כמו גילוי מילתא בעלמא לגלות זה על זה וז"ע דאיכא מקומות דאיכא תרי קראי לדס נדות ולזיבות ויש מקומות דנפקא מחד קרא:

ת"ל בצ ימי וי נדחת. תימה דהך מוקמינן כר"ע אלמא ר"ע קא דריש כל וכן בשלחי פ' התעורנות (זכחם פג.) דריש ר"ע כל וא"כ כי קאמר בפסחים פרק אלו עוברין (דף מג:) מלן שמעת לא דדריש כל ר' אליעזר הוא ולזיבות ר"ע הוא דדריש נמי כל ויש לומר דאין לדמות דרשות דכל להדדי דיש כל דשיך למדרש לכ"ע והאי דשמעתינן דלמנינא מדרש ספיר דמדימי דלמנינא כל נמי דלמנינא: **תנא דבי אליהו כל השונה הלכות**. אית ספרים דלא גרסינן ליה מיהו צפירוס רש"י איתא ור"ת הגיהו בצספרו וכן נראה דליידי דליידי לעיל בהלכתא מיייתי לה לסיים בדבר טוב ואיתא נמי כן צמגילה פרק בתרא (דף כח:) והכי נמי אמרינן צאין עומדין (ברכות לא.)

הלכות. אית ספרים דלא גרסינן ליה מיהו צפירוס רש"י איתא ור"ת הגיהו בצספרו וכן נראה דליידי דליידי לעיל בהלכתא מיייתי לה לסיים בדבר טוב ואיתא נמי כן צמגילה פרק בתרא (דף כח:) והכי נמי אמרינן צאין עומדין (ברכות לא.)

שכן מזינו צנציאים הראשונים שסיימו דצריהן דצדרי שצח ותמנומנין:

הדרן עלך תינוקות
וסליקא לה מסכת נדה

לנדתה אימת הוי בליליא וקא קרי לה זבה תנא ‏^{[רבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר ‏^[הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות]}

הדרן עלך תינוקות וסליקא לה מסכת נדה

אחד משב ששה והוא שהרי לא רבינן לדין יוס זזבה אלא י"א ומכאן ואילך הרי היא צדין פרשה ראשונה דכתיב צה [ויקרא טו] שצעת ימים תהיה צנדמה: **לרצי עקיבא קראי**. דלא גמר הך הלכתא הלכה למשה מסיני דקאמר ר' אלעזר בן עזריה [לעיל עג:] וכי היכי דיליף חזי לוג שמן למודה מקראי הכי נמי יליף אחד עשר יוס שבין נדה לנדא מקראי: **ציממי**. ראתה ציוס תהיה זזה כדכתיב (שם) ימים רצים אצל ראתה בלילות לא תהא זזה: **סמוך לנדסה**. ליל שמיני שהרי ימי נדות כל שבעה עד הלילה כדכתיב שצעת ימים תהיה צנדמה: **הלכות**. משנה וצרייתא הלכה למשה מסיני:

הדרן עלך תינוקות וסליקא לה מסכת נדה

עג.

פר א מיי פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"כ:
פה ב מיי פ"ג מהל' מטמאי משכב ומושב הל"א ופי"ד מהל' איסורי ביאה הל"ב:
פז ג מיי פ"ג מהל' מטמאי משכב ומושב הלכה ג:
פו ד מיי פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ז ופי"א מהל' מטמאי משכב ומושב הל"ב:
פח ה מיי פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ח והלכה ט:

תוס' הרא"ש
מנין לרבות שני ושלשי כו'. מדיקא חשיב עד עשירי ואחד עשר אלמא האי שני הוא יום שני לימי זיבה וכדי נסבה דהיינו מופלג יוס א' מנדתה וכבר ריבה אותו מאו כי תזוב בלא אגב ריהטא חזור ובספלו בהרי אחריני: מנין לרבות יוס י"א (ויט.) דס"ד לא מרבינן דאוי לספירה אלא לעיקר זיבות הכתובה בספקו אבל לספירה דמרבין מאו כי תזוב: וטח היא שאינה מטמאה בראיות כבימים. ותימה מה לחיא שכן מטמאה באונס כו' ובסמוך דקאמר ומה הוא שאין סופר אחד לאחד וכו' איכא למפרך מה להוא שכן מטמא בראיות כבימים כדאמרינן בריש צנות כותים דלא לפי מהדרי מבח הנך פירכי. וי"ל דאינו סומך עקר על הק"ו אלא כמו ילמד סתום מן המפורש. ויש דברים דילפי מהדרי כדמפרש בריש צנות כותים: **תנא** דבי אליהו כל השונה הלכות. אידי דאיידי לעיל בהלכות י"א שהיא הל"מ קא מיייתי לה הכא כדפרש"י. הלכות משנה ובריייתא והלכה למשה מסיני. ומיהו לא שייכא כל כך הכא טפי מבשאר דוכתי דלא מיייתי לה אגב גררא זו אלא משום דנחיא ליה לסיים בדבר טוב כדאמרינן באין מעמידין שכן מצינו בנביאים הראשונים שסיימו בדברי שבח ותחנומין: סליק פ"ק תינוקות בס"ד ובסליקותיה מסכת נדה בריחמי שמיא הובתב נסים בחז"י אברהם מוליב"ן י' נ"ע

עין משפט ונר מצוה